

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA w RZESZOWIE

35-064 Rzeszów, ul. Mickiewicza 10

UCHWAŁA Nr III/ 31 /2023

z dnia 12 grudnia 2023 roku

**Składu Orzekającego
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Rzeszowie**

w sprawie: *opinii o możliwości sfinansowania deficytu budżetu wynikającego z projektu budżetu gminy Ropczyce na 2024 r.*

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie:

1. Waldemar Witalec - przewodniczący
2. Alicja Nowosławska - Cwynar - członek
3. Maria Czarnik – Golesz - członek

- działając na podstawie art. 13 pkt 3 i art. 19 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1325) oraz 246 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270, ze zm.)

p o s t a n a w i a

wydać **pozytywną** opinię o możliwości sfinansowania deficytu budżetu wynikającego z projektu budżetu gminy Ropczyce na 2024 r.

UZASADNIENIE

Burmistrz Ropczyc przekazał do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie w dniu 15 listopada 2023 r.:

- 1) projekt uchwały budżetowej gminy Ropczyce na 2024 r. wraz uzasadnieniem oraz materiałami informacyjnymi;
- 2) projekt uchwały w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej gminy Ropczyce wraz z prognozą kwoty długu na lata 2024 – 2034.

I. Z projektu uchwały budżetowej gminy na **2024 rok** wynika, że:

- 1) **dochody budżetu gminy** zostały określone w kwocie **159.347.844,00 zł**,

w tym:

a) dochody **bieżące** –

w kwocie **144.594.675,50 zł**;

b) dochody **majątkowe** –

w kwocie **14.753.168,50 zł**;

w tym:

- dochody ze sprzedaży mienia komunalnego - w kwocie **813.000,00 zł**;

2) **wydatki budżetu gminy** zostały określone w kwocie **173.400.000,00 zł**,

w tym:

a) wydatki **bieżące** -

w kwocie **149.319.762,64 zł**;

b) wydatki **majątkowe** –

w kwocie **24.080.237,36 zł**;

3) **planowany deficyt budżetu gminy** został określony

w kwocie **14.052.156,00 zł**;

4) **źródło pokrycia** deficytu budżetu gminy zostało określone w postaci przychodów z tytułu:

a) kredytów i pożyczek długoterminowych oraz emisji obligacji w kwocie 11.200.000,00 zł,

b) wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego innych niż określone w pkt 5 i 8, w tym wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w kwocie 2.852.156,00 zł;

5) **przychody budżetu gminy** zostały określone w łącznej kwocie **19.587.221,00 zł**, z tytułu:

a) kredytów i pożyczek długoterminowych oraz emisji obligacji w kwocie 16.735.065,00 zł,

b) wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego innych niż określone w pkt 5 i 8, w tym wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w kwocie 2.852.156,00 zł;

6) **rozchody budżetu gminy** zostały określone w kwocie **5.535.065,00 zł**, z tytułu spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów długoterminowych;

7) **deficyt budżetu gminy** w zakresie planu dochodów i wydatków bieżących wynosi **4.725.087,14 zł**.

II. Z danych zawartych w prognozie kwoty długu gminy na lata 2024 – 2034 stanowiącej część projektu wieloletniej prognozy finansowej gminy wynika, że:

1. Spłata zobowiązań w danym roku budżetowym z tytułu zaciągniętych w latach ubiegłych kredytów i pożyczek długoterminowych oraz z tytułu planowanych do zaciągnięcia w 2024 r. kredytów i pożyczek długoterminowych oraz emisji obligacji, w relacji do planowanych dochodów bieżących budżetu gminy, pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, będzie stanowić:

- w 2024 r. **6,72%**

- w 2025 r. **6,55%**

- w 2026 r. **6,23%**

- w 2027 r. **6,05%**

- w 2028 r. **5,35%**

- w 2029 r. **5,26%**

- w 2030 r. **4,82%**

- w 2031 r. **4,75%**

- w 2032 r. **4,72%**

- w 2033 r. **4,21%**
- w 2034 r. **3,31%**.

Relacja, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270, ze zm.), t.j. łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym, począwszy od 2024 r. do 2034 r.:

1) spłat rat zaciągniętych oraz planowanych do zaciągnięcia w 2024 r. kredytów i pożyczek długoterminowych oraz emisji obligacji gminnych wraz z należnymi w danym roku odsetkami od tych kredytów i pożyczek oraz odsetkami i dyskontem od tych obligacji,

do

2) planowanych dochodów bieżących budżetu gminy w danym roku budżetowym, pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, począwszy od 2024 r. do 2034 r.;

- **nie przekroczy: w latach 2024-2025** średniej arytmetycznej z obliczonej **dla ostatnich siedmiu lat** relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, a **w latach 2026-2034** średniej arytmetycznej obliczonej **dla ostatnich siedmiu lat** relacji jej dochodów bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, według ustalonego wzoru, przy uwzględnieniu korekt dochodów bieżących oraz kwot tych dochodów, a także wydatków budżetu gminy, wskazanych w ustawie.

W/w średnia arytmetyczna, obliczona według ustalonego wzoru, wynosi bowiem:

- w 2024 roku wynosi **11,84%**;
- w 2025 roku wynosi **9,33%**;
- w 2026 roku wynosi **8,40%**;
- w 2027 roku wynosi **8,21%**;
- w 2028 roku wynosi **7,27%**;
- w 2029 roku wynosi **6,49%**;
- w 2030 roku wynosi **6,68%**;
- w 2031 roku wynosi **7,91%**;
- w 2032 roku wynosi **9,60%**;
- w 2033 roku wynosi **9,64%**;
- w 2034 roku wynosi **9,66%**.

2. Prognozowane dochody ze sprzedaży mienia komunalnego w latach 2023 – 2031 będą wynosić kwotę ogółem **1.413.000,00 zł**, w tym w 2024 r. kwotę **813.000,00 zł**.

W budżecie gminy Ropczyce **na 2023 r.**, po zmianach dokonanych do dnia 30 września 2023 r., zaplanowano dochody ze sprzedaży mienia komunalnego w łącznej kwocie **311.100,00 zł**.

Do dnia 30 września 2023 r. zrealizowano dochody ze sprzedaży mienia komunalnego w kwocie **681.118,11 zł** (dane te wynikają z kwartalnego sprawozdania o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego, za okres od początku roku do dnia 30 września roku 2023), co stanowi **218,94%** rocznego planu dochodów z tego źródła.

III. W myśl art. 242 ust. 1 w związku z art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270, z późn. zm.) organ stanowiący

jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody pochodzące z:

- 4) nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych;
- 5) spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych lub środków z lokat dokonanych w latach ubiegłych;
- 6) niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków.

Poza tym w świetle art. 6 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1624) do ustalenia **na lata 2023-2025** relacji, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych, dochody bieżące jednostki samorządu terytorialnego mogą być powiększone także o przychody z wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego innych niż określone w pkt 5 i 8, w tym wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych.

W 2024 r.:

- 1) **deficyt budżetu gminy w zakresie planu dochodów i wydatków bieżących wynosi 4.725.087,14 zł;**
- 2) **przychody budżetu gminy** pochodzące z wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego innych niż określone w pkt 5 i 8, w tym wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w kwocie **2.852.156,00 zł.**

Z danych zawartych w załączniku nr 1 do tego projektu uchwały ujęto wieloletnią prognozę finansową gminy Ropczyce wraz z prognozą kwoty długu na lata **2024 – 2034**, w kolumnie 7.1. „Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi” wynika, że:

- 1) **w 2022 r.** Gmina Ropczyce osiągnęła **nadwyżkę** dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi w kwocie **6.005.560,25 zł;**
- 2) **na 2023 r.**, za okres do końca III kwartału, planuje **deficyt** dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi w kwocie **962.930,13 zł**, zaś na koniec IV kwartału przewiduje osiągnięcie **nadwyżki** dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi w kwocie **3.055.000,00 zł;**
- 3) **na 2024 r.** planuje **deficyt** dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi w kwocie **4.725.087,14 zł;**
- 4) **na 2025 r.** planuje **nadwyżkę** dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi w kwocie **9.304.000,00 zł.**

W latach **2022-2025** suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach.

IV. Zgodnie z art. 217 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634, ze zm.) różnica między dochodami a wydatkami budżetu jednostki samorządu terytorialnego stanowi odpowiednio nadwyżkę budżetu jednostki samorządu terytorialnego albo deficyt budżetu jednostki samorządu terytorialnego. **Deficyt budżetu jednostki samorządu terytorialnego może być sfinansowany przychodami pochodzącymi z:**

- 1) **sprzedaży papierów wartościowych wyemitowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego;**
- 2) **kredytów;**
- 3) **pożyczek;**
- 4) prywatyzacji majątku jednostki samorządu terytorialnego;
- 5) nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych, pomniejszonej o środki określone w pkt 8;
- 6) **wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego innych niż określone w pkt 5 i 8, w tym wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych;**
- 7) spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych lub środków z lokat dokonanych w latach ubiegłych;
- 8) niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków.

Według art. 243 ust. 1, 2, 3, 3a i 3 b cyt. ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270, ze zm.) organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym:

- 1) spłat rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę zobowiązań, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, w tym odsetkami od kredytów i pożyczek;
 - 2) wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90 wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę zobowiązań wynikających z papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90, w tym odsetkami i dyskontem od tych papierów;
 - 3) spłat rat zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2, innych niż określone w pkt 1, z wyłączeniem rat zobowiązań określonych w art. 91 ust. 3 pkt 1, wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2, innych niż określone w pkt 1;
 - 4) potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń oraz gwarancji;
- do planowanych dochodów bieżących budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich siedmiu lat relacji jej dochodów bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, obliczoną według ustalonego wzoru.

W/w ograniczenia nie stosuje się do:

- 1) spłat rat kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku z umową zawartą na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, wraz z należnymi odsetkami,
 - 2) wykupów papierów wartościowych emitowanych w związku z umową zawartą na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, wraz z należnymi odsetkami i dyskontem,
 - 3) poręczeń i gwarancji udzielonych samorządowym osobom prawnym realizującym zadania jednostki samorządu terytorialnego w ramach programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2
- w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków; termin ten nie ma zastosowania do odsetek i dyskonta od zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy, o których mowa w pkt 1 i 2.

Tego ograniczenia nie stosuje się także do:

- 1) do wykupów papierów wartościowych, spłat rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych w związku z umową zawartą na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 50% ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, w części odpowiadającej wydatkom na wkład krajowy finansowanych tymi zobowiązaniami. W przypadku programu, projektu lub zadania przynoszącego dochód, poziom finansowania ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, ustala się po odliczeniu zdyskontowanego dochodu obliczanego zgodnie z przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi takiego programu, projektu lub zadania, a kwotę wydatków na wkład krajowy ustala się w wysokości jaka wynikałaby, gdyby poziom finansowania ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, obliczony został bez uwzględnienia zdyskontowanego dochodu;
- 2) następującej wyłącznie w roku budżetowym, na który uchwalono budżet, wcześniejszej spłaty zobowiązań, która przypadłaby po roku budżetowym, na który uchwalono budżet:
 - a) środkami pochodzącymi z nowego zobowiązania, jeżeli obniża to łączny koszt obsługi długu w całym okresie spłaty,
 - b) wynikających z posiadania wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6, środkami z tego tytułu,
 - c) środkami z tytułu innego niż wymieniony pod lit. a i b, w szczególności z posiadanych przychodów, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 4 i 7, jeżeli jednostka nie zaciąga zobowiązań dłużnych określonych w art. 89 ust. 1 pkt 2.

Mając jednak na względzie okoliczność, że Gmina Ropczyce posiada na dzień wydania opinii możliwość pozyskania środków niezbędnych do sfinansowania wielkości deficytu planowanej w projekcie uchwały budżetowej gminy na 2024 r., z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emisji obligacji, Skład Orzekający postanowił wydać opinię jak w sentencji.

Od uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do pełnego Składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej uchwały.

Otrzymują:

- 1) Burmistrz Ropczyc x2;
- 2) a/a.

PRZEWODNICZĄCY
SKŁADU ORZEKAJĄCEGO
mgr Waldemar WITALEC